

NORGES HØYESTERETT

Den 23. februar 2018 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av dommerne Bårdsen, Kallerud og Berglund i

HR-2018-356-U, (sak nr. 2018/248), sivil sak, anke over beslutning:

A	(advokat Bjørn Stormyr)
mot	
X kommune	(Kommuneadvokaten i X v/advokatfullmektig Ida Helene Randima Johansen)
B /verge	(advokat Kåre Eugen Jølberg)
C	
avsagt slik	

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder anke over lagmannsrettens beslutning om ikke å gi samtykke til behandling av en anke etter tvisteloven § 36-10 tredje ledd i en sak om tilbakeføring etter omsorgsovertakelse.
- (2) A og C har sammen flere barn, blant annet B, født 00.00.2000 og D, født 00.00.2003. Familien er opprinnelig fra Tsjetsjenia. B kom til Norge sammen med sine to eldre brødre i 2006. De ble alle plassert i fosterhjem hos familien E. D kom i 2008 sammen med sin far. Han ble senere plassert i fosterhjem sammen med sine brødre.
- (3) Fylkesnemnda traff 29. april 2010 vedtak om omsorgsovertakelse for B og D. A begjærte rettslig overprøving av vedtaket, men fikk ikke medhold. I 2012 begjærte foreldrene tilbakeføring av begge guttene. Ved fylkesnemndas vedtak 5. september 2013 fikk de ikke medhold i kravet.

- (4) Den 19. juli 2016 fremmet foreldrene på nytt krav om tilbakeføring av begge barna for fylkesnemnda. Fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker Buskerud og Vestfold avviste kravene ved to separate vedtak 10. april 2017. Foreldrene begjærte rettslig overprøving av vedtakene.

- (5) Larvik tingrett avsa 18. juli 2017 to separate kjennelser med følgende slutninger:

"Sak 17-092694TVI-LARV:

Begjæring om opphevelse av vedtak om avvisning stadfestes."

"Sak 17-092050TVI-LARV:

Begjæring om opphevelse av vedtak om avvisning stadfestes."

- (6) Kjennelsene ble avsagt av en tingrettsdommer alene. A anket tingrettens kjennelser til lagmannsretten. Agder lagmannsrett forente sakene til felles behandling og avsa 27. november 2017 beslutning med følgende slutning:

"Det gis ikke samtykke til at ankene fremmes."

- (7) A har anket lagmannsrettens beslutning til Høyesterett. Anken gjelder lagmannsrettens rettsanvendelse og saksbehandling. Han har blant annet anført at tingretten ikke var lovlig sammensatt ved behandlingen av saken, jf. tvisteloven § 36-4. Dette er en saksbehandlingsfeil som ikke kan repareres ved en ankenektelse i lagmannsretten.
- (8) X kommune har anført at anken bør nektes fremmet etter tvisteloven § 30-5 fordi den ikke reiser spørsmål av betydning utenfor saken. Saksbehandlingsfeilen har ikke hatt virkning for resultatet.
- (9) *Høyesteretts ankeutvalg bemerker* at utvalget kan prøve lagmannsrettens saksbehandling, jf. tvisteloven § 29-13 femte ledd fjerde punktum og HR-2017-776-A avsnitt 27.
- (10) Fylkesnemndas vedtak ble brakt inn for tingretten etter barnevernloven § 7-24. Saken skal da behandles etter reglene i kapittel 36 i tvisteloven. I § 36-4 er det fastsatt at tingretten skal settes med to meddommere. Saken skulle vært avgjort ved dom etter hovedforhandling. Det vises til Rt-2011-1601 avsnitt 39 flg. hvor disse reglene er gjennomgått.
- (11) Tingrettens avgjørelser ble likevel truffet av en tingrettsdommer alene og uten at det ble holdt rettsmøte. At retten ikke var lovlig sammensatt er en absolutt opphevelsesgrunn, jf. tvisteloven § 29-21 andre ledd bokstav b.
- (12) Lagmannsretten har – korrekt – kommet til at vilkåret for å samtykke til å fremme anken etter tvisteloven § 36-10 tredje ledd bokstav c er oppfylt fordi det foreligger "vesentlige svakheter ved tingrettens ... saksbehandling". Når samtykke likevel ikke gis, er det først og fremst fordi retten finner å kunne se bort fra at kravene om tilbakeføring kan føre frem og at det av hensyn til barna ikke bør åpnes for ytterligere rettslig behandling av saken.
- (13) Utvalget har forståelse for de sterke hensyn lagmannsretten peker på. Men tvisteloven § 36-10 tredje ledd kan etter utvalgets syn ikke forstås slik at bestemmelsen åpner for at det forhold at tingretten ikke var lovlig sammensatt bare inngår som et moment i den skjønnsmessige vurderingen av om anken bør fremmes.

- (14) Saksbehandlingsfeilen skal etter tvisteloven § 29-21 andre ledd bokstav ubetinget tillegges virkning. Feilen er ikke rettet ved lagmannsretten behandling.
- (15) Det antas mest hensiktsmessig at både lagmannsrettens og tingrettens avgjørelser oppheves, jf. tvisteloven § 30-15.
- (16) Kjennelsen er enstemmig.

S L U T N I N G :

Lagmannsrettens og tingrettens avgjørelser oppheves.

Knut H. Kallerud
(sign.)

Arnfinn Bårdsen
(sign.)

Cecilie Østensen Berglund
(sign.)

Riktig utskrift: